

HÚSZ ÉV TELT EL A RENDSZERVÁLTÁS ÓTA (3.)

1989. március: üres Apró Antal széke

Meglepően rövid az emlékezetünk. Ezért 2009-ben, a rendszerváltás 20. évében hónapról hónapra felidéz-zük, mi történt Szegeden 1989-ben, a sorsfordító időszakban.

FEKETE KLÁRA

A sorozat előző írását azzal zártuk, hogy Lehmann Istvánt választották meg a megyei tanács elnökének, ő aztán 1990-től 2 cikluson keresztül a Csongrád megyei közgyűlés elnöke volt. Egy hónappal korábban, a szegedi tanács élén is új „polgármester” váltotta a régit, Csonka István, aki 1989 végén vált meg székétől. Háromnegyed évig tanácselnök-helyettes irányította a várost: 1990. őszéig, Lippai Pál, az első demokratikus úton megválasztott városvezető beiktatásáig.

Húsz éve – a háború óta először – munkaszüneti nap lett március 15. Az 1989-es március legnagyobb eseménye az 1848-as forradalom megünneplése volt. A mintegy 15 ezres, tömegdemonstrációvá terebélyesedett szegedi ünnepről nemrégiben emlékeztünk meg.

Történt-e más is Szegeden és Csongrád megyében 1989 márciusában? Éles a választóvonal a politikában: március 15. előtti és utáni időszakra lehet osztani a hónapot. Előtte a várokozás, utána a forrongás a jellemző, egyre több korábbi tabutémáról lehetett nyíltan beszélni.

Miközben rendszerváltó személyiségek adták egymásnak a kilincset Szegeden – köztük Mécs Imre, egykori 56-os elítélt –, március 21-én még megünnepelték a Tanácsköztársaság 70. évfordulóját, és koszorúztak a „libás asszonynál”. A szobrot 1992-ben bontották el, Erzsébet királyné visszakérülhetett régi helyére.

Szűrös Máttyás, az MSZMP KB titkára, az országgyűlés elnöke is a megyébe látogatott márciusban: a helyi országgyűlési képviselők felvetették, mi lenne, ha költségterítést kapnának. (Csak érdekességképpen: akkoriban a képviselői tiszteletdíj 5000 forint volt havonta, igaz, mind-egyik honatyának volt főállású munkahelye is, ahol átlagosan 5-10 ezer forintot lehetett keresni.) Szűrös Máttyástól azt is megkérdezték, mi a véleménye Király Zoltánról. A következőket válaszolta: „színes egyéni-

sége és egyik legmarkánsabb alakja a magyar közéletnek”.

A szegedi MDF, amelynek Póda Jenő is tagja volt, azt követelte, a Partizán utca legyen ismét Vitéz, a Lumumba utca Apáca. Javaslat született arra is, hogy Bálint Sándor nevét vegye fel egy közintézmény. Kiderült az is, nincs egyetlen élő díszpolgára sem a városnak, hiszen 1945 után csak két ízben adományozták oda a címet, Rákosi Máttyásnak és Tildy Zoltánnak.

Politikamentes események is voltak: például a szegedi reptérfejlesztés

→ Póda Jenő

1989-ben a Körgát Klub és az MDF tagja, ma a Fidesz politikusa

„1988-ban már a szegedi MDF alapító tagja voltam, de valójában az 1989-ben alakult Körgát Klubban kezdtem el politizálni. Ez egy baráti társaság volt, teázgattunk, beszélgettünk. A társadalmi igazságságosság szellemében álltunk ki ügyek mellett – például megakadályoztuk a 100 forintos KISZ-iskola (ma Eko-park) eladását –, és magunk is meglepődtünk, amikor sikerült. Próbálgattuk, meddig mehetünk el, mikor ütközünk falakba. Akkoriban az, hogy az igazság velünk van, társadalmi életérzéssé vált. Nagyon sok dologra élesen emlékszem, olyan történetekre is (például a kopjafa építési engedélyére az Aradi vértanúk terén), amelyek csak egy rendszerváltáskor eshettek meg, amikor a régi rendszer sem állt már a helyzet magaslatán. Ma, 20 év távlatából, két olyan parlamenti ciklussal a hátam mögött, amikor országgyűlési képviselő is voltam, azt kell látnom, hogy sajnos a régi politikai-gazdasági elit tagjai és hívei 1948 óta változatlanul a hatalomban maradhattak... De hát erre mondta Antal József: »Tetszetek volna forradalmat csinálni!«.

→ CSONKA ISTVÁN

1989-ben tanácselnök, ma vállalkozó

„Már 1988. október elejétől – mint a tanácselnök általános helyettese – én irányítottam a városi tanácsot Papp Gyula betegsége és nyugdíjazása miatt. A pártirányítás megváltozását mutatta, hogy 1989. január végén többes jelölés mellett választottak meg tanácselnöknek. Az év közepéig, mint sokan mások, a fennálló politikai rendszer reformjára, maximum demokratikus modellváltásra gondoltam. A viharos gyorsaságú változások közepette rendkívüli mértékben lekötött az, hogy a város zavartalanul üzemeljen, a megkezdett fejlesztések folytatódjanak. Az ellenzéki pártok képviselőit rendszeresen meghívtuk a tanácsülésekre, ahol elmondhatták véleményüket az adott napirendről. Ez év őszére vált nyilvánvalóvá, hogy nemcsak reformokról, hanem rendszerváltásról van szó. S mivel a fellazult politikai légkörben egyre durvább hangú támadások értek, az év végére befejeződtött 25 éves közéleti tevékenységem.”

szorgalmazta az MHSZ. Podolcsák András százados, a repülőtér parancsnoka olyan tervekről számolt be, hogy valódi légi kaput lehetne itt létrehozni, a kisgépes magánforgalom bázisát.

Ópusztaszer, az emlékpark helyzetéről is vitáztak a politikusok – akárcsak napjainkban. Akkor még csak tervezték a Fesztivál-körképnek helyet adó rotundát – ma a felújítása a gond. A megyei ta-

nács március végi vb-ülésén elhatározták: 1995-re, a honfoglalás 1100. évfordulójára a körképnek a helyén kell lennie (így is történt). Ugyanezen az ülésen megköszönték a mandátumáról lemondott Apró Antal országgyűlési képviselő munkáját. Csongrád megyét eggyel kevesebben képviselték a parlamentben, de nem sokáig: még ebben az évben megválasztották a helyére Raffay Ernőt.

Délmagyarország és Délvilág

Hűség program

Csatlakozzon Ön is!

- Szeretné vállalkozását ismertebbé tenni?
- Szeretné cége, üzlete forgalmát növelni?
- Ennek érdekében hajlandó kedvezményben részesíteni a Délmagyarország/Délvilág hűségkártyával rendelkező előfizetőit?

ELÉGEDETT PARTNEREINK KÖZÖTT SZEREPEL:

CSOMIÉP KFT.
ATLANTISZ FÜRDŐSZOBA STÚDIO
 6800 Hódmezővásárhely, Hódi Pál u. 1.
 Tel.: 62/249-519 • atlantisz.bolt@invitel.hu
 „Egy jó érv a mellett, hogy a vásárlók bennünket válasszanak.”

Ha igen, akkor csatlakozzon a Délmagyarország/Délvilág hűségkártya elfogadóhelyek sorába, most **ingyen** regisztrálhat!

Kérjük, küldje el elérhetőségét a husegprogram@delmagyar.hu e-mail címre, vagy hívja a 62/567-872-es telefonszámot, és hirdetési tanácsadónk felveszi Önnel a kapcsolatot!

Construma akció

2009. április 1-től 30-ig

-15%
cserepelemezek és tartozékaik

Akciós termékek: ereszcatorna rendszer, cserepelemezek és tartozékaik

Lindab Rainline® – Esőben az első!

A Lindab Rainline® ereszcatorna rendszer esztétikus, könnyen szerelhető és tartós. Hosszú élettartamát a svédacél alapanyag, a horganyréteg és a korrózióállóságot biztosító műanyagfesték bevonat garantálja. Bármilyen arculat kivitelezhető! Könnyű a választás akkor is, ha diszkréten szeretné a ház meghatározó tónusát kiegészíteni, és akkor is, ha merészen hangsúlyos színt tervez csatornájának.

Látogasson meg minket a **Construmán az A pavilon 211/E** standján! Bővebb információért forduljon a cégünkhöz és a Lindab márkakereskedőkhöz, vagy keresse fel a www.lindab.hu weboldalunkat!

Új cserepelemezek és trapézlemez termékek

LPA Nordic
 LPA Scandio
 LVP/LTP

Lindab
www.lindab.hu Eredeti svédacélból